

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ח' בשבט תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - ל"ז

1. **מנין הקשו על דעת רב נחמן הסובר, שהנשאל לחכם אינו צריך לפרט הנדר?**
שנינו: כהן הנושא נשים פסולות לכהונה, פסול לעבודה עד שידור הנאה ממנה, עובד ואח"כ יורד ומגרש. ומדוע לא חוששים שיתיר אצל החכם. ו**תירצו:** מדובר שהדירוהו על דעת רבים שבזה לכו"ע אין לו הפרה.
2. **באיזה אופן גם כשהדירוהו על דעת רבים, יש לו הפרה?**
כשההתרה לדבר מצוה - כהמעשה במלמד דרדקי שהדירו רב אחא על דעת רבים, על שהיה מדי חובטן. והחזירו רב הונא מכיון שלא נמצא כמותו.
3. **שנינו העדים חותמין על הגט, מפני תיקון העולם. וקשה שהרי מדאורייתא הם חותמין כדכתיב: וכתוב בספר וחתום?**
  - א. **רבה - אפילו לר"א הסובר 'עדי מסירה כרתי', יש תיקון העולם שמא ימותו העדים או ילכו למדינת הים.**
  - ב. **רב יוסף - אפילו לר' מאיר, התקינו שיהא עדים מפרשין שמותיהן בגיטין.**
כפי ששנינו, בראשונה היה העד כותב 'אני עד פלוני' וקיימו ע"י שטרות אחרים עם חתימה דומה, והתקינו שיכתבו שמם כדי שייקל לקיים. אמנם רבנן שסימניהם היו ידועים ע"י שאלות ותשובות שלהם חתמו ע"י סימן - כגון: רב- צייר, דג. רב חנינא - ענף דקל. רב חסדא - ס'. רב הושעיא - ע'. רב"ה - מפרש ספינה.
4. **הלל התקין פרוסבול - כיון שראה שנמנעו מלהלוות, ועברו על 'השמר לך'.. מהו נוסח הפרוזבול?**
מוסרני לכם פלוני דיינין שבמקום פלוני, שכל חוב שיש לי אצל פלוני שאגבנו כל זמן שארצה, והדיינים חותמים למטה או העדים.
5. **אם מדאורייתא השביעית משמטת כיצד עקר הלל דבר מן התורה?**
  - א. **אביי - בשביעית בזמן הזה, וכשיטת רבי שהיא מדרבנן, מקורו של רבי - 'זוה דבר השמיטה שמוט' - בשתי שמיטות הכתוב מדבר - ורק בזמן שאתה משמט קרקע - אתה משמט כספים. ומ"מ תקנו רבנן זכר לשביעית, וכיון שראה הלל שנמנעו מלהלוות התקין פרוזבול. הטעם שיש כח לרבנן לתקן שישמט אע"פ שמדאורייתא הלוה גזלן - כיון שזה עקירה בשב ואל תעשה.**
  - ב. **רבא - הפקר ב"ד היה הפקר. המקור לדין זה: לר' יצחק - 'וכל אשר לא יבוא... כעצת השרים והזקנים יחרם כל רכושו...' לר' אליעזר - 'אלה הנחלות אשר נחלו... וראשי האבות', מה ענין ראשים לאבות - מה אבות מנחילין בניהם מה שירצו, כך ראשים מנחילין העם.**
6. **נסתפקו - האם הלל התקין רק לדורו או גם לדורות הבאים ולפ"ז אי אפשר לבטלו, שאין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חברו אלא א"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין. מנין רצו לפשוט?**
  - א. **מדברי שמואל - שכותבים פרוזבול רק בב"ד דסורא של רב, או בנהרדעא שרק להם יש כח להפקיע ממון, משמע שהתקין רק לדורו. ונדחה - יתכן שהתקין לדורות ורק לבתי דינים חשובים שכחם להפקיע.**
  - ב. **מדברי שמואל - פרוזבול זה הוא 'עולבנא דדייני' ואם יחזק כוחי אבטלנו, משמע שאפשר לבטלו. ונדחה - כוונתו, רק אם אהיה חזק יותר מהלל, יהיה בכוחי לבטלו. אמנם שמצינו שרב נחמן מקיים תקנת הפרוזבול בכך שמחשיב אף את מי שלא מסר שטרותיו לב"ד כאילו מסר.**
7. **האם 'עולבנא' הוא לשון חוצפה, או לשון נוחיות?**
הוכיחו מדברי עולא 'עלובה כלה שזינתה בקרב חופתה' שבעוד השכינה בסיני עשו את העגל. משמע שהוא לשון חוצפה. רב מרי ברה דבת שמואל - הפסוק לזה 'עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו'. הוסיף רבא: אף את קלקולנו הזכירו בדרך חיבה שכתוב 'נתן' ולא כתוב 'הסריח'.
8. **ברייתא - הנעלבין ואינן עולבים, שומעין חרפתן ואין משיבין, עושין מאהבה ושמחין ביסורין. מה אומר עליהן הכתוב?**
'ואוהביו כצאת השמש בגבורתו'.